

SPRJEČAVANJE PRANJA NOVCA IZ UGLA FORENZIČKOG RAČUNOVOĐE

PREVENTION OF MONEY LAUNDERING FROM PERSPECTIVE OF FORENSIC ACCOUNTANT

Mersida Sućeska¹, Aida Hanić²

REZİME

Pranje novca kao globalni svjetski problem predmet je interesovanja svih učesnika ekonomskih aktivnosti i finansijskog sistema, posebno nakon izbijanja svjetske ekonomske krize iz 2008. godine. Tada su se pojavili novi modaliteti pranja novca, prije svega u domenu sakrivanja i zametanja tragova njegovog izvornog porijekla i ubacivanja u legalne tokove finansijskog sistema. Forenzičko računovodstvo još uvijek se smatra novim pravcem djelovanja ekonomske struke, sa posebnim akcentom na otkrivanje i rano uočavanje upozoravajućih signala djelovanja i postojanja nedozvoljenih aktivnosti koje podrivaju finansijski sistem.

U tom kontekstu poseban akcenat je na otkrivanju svih oblika ekonomskog kriminaliteta, a u ovom konkretnom slučaju pranja novca. On u sebi sadrži radnje koje uključuju falsifikovanu dokumentaciju, i koja u tom pravcu najčešće služi za pravljenje lažnih - falsifikovanih finansijskih izvještaja. Ovo ukazuje na stanje da je moguće kroz računovodstva pravnog subjekta izvršiti knjiženje lažnih prihoda, rashoda i troškova, tj. učiniti prevaru, i ako je sankcionisana - krivično djelo. Teorija i praksa su pokazale da su zemlje u tranziciji, poput Bosna i Hercegovine i Srbije, pogodno tlo za pranje novca sa višemilionskim štetama privredi. To predstavlja razlog za borbu u smeru otkrivanja navedene prevare pranja novca u finansijskim izvještajima, oduzimanja nezakonito stečene imovine i sankcionisanja učesnika. Ovde posebnu ulogu u otkrivanju, procesuiranju i sprječavanju treba da imaju ekonomski forenzičari i forenzičke računovođe, o čemu će biti više riječi u ovom radu.

Ključne riječi: pranje novca, svjetska ekonomska kriza, forenzičko računovodstvo, BiH, Srbija.

¹ Univerzitet u Sarajevu, Fakultet za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije,
e-mail: mer_s@hotmail.com ; msuceska@fknbih.edu

² Institut ekonomskih nauka, Beograd

SUMMARY

Money laundering as a global problem is a subject of interest to all participants of economic activity and the financial system, especially after the outbreak of the global economic crisis in 2008. It was then that new modalities of money laundering have appeared, especially in the field of hiding and pollination traces its source of origin and insertion in the legal activities of the financial system. Forensic accounting is still considered as new course of action of the economics profession, with special emphasis on early detection and spotting the warning signs of action and existence of illegal activity which undermine the financial system.

In this context, special emphasis is placed on detecting all forms of economic crime, and in this particular case - money laundering. It contains actions involving counterfeit documents, which in that direction are most commonly used for making falsified financial statements. This indicates that it is possible through the accounting entity to perform posting false income, expenses and costs, make a fraud, and even if it is sanctioned as a criminal offense. Theory and practice have shown that the countries in transition, such as Bosnia and Herzegovina and Serbia, are fertile ground for money laundering, with multi million damage to the economy. This is the main reason for fighting money laundering in the financial statements, seizing illegally gained assets and sanctioning the participants. In that process a special role in the detection, prosecution and prevention, should be given to economic forensic experts and forensic accountants, which will be further discussed in this paper.

Keywords: money laundering, the world economic crisis, forensic accounting, Bosnia and Herzegovina, Serbia.

Napomena:

Ovaj rad je deo istraživačkih projekata pod šiframa 47009 (Evropske integracije i društveno-ekonomske promene privrede Srbije na putu ka EU) i 179015 (Izazovi i perspektive strukturnih promena u Srbiji: Strateški pravci ekonomskog razvoja i usklađivanje sa zahtevima EU), finansiranih od strane Ministarstva prosvete, nauke i tehnološkog razvoja Republike Srbije.